

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
18 iulie 2018**

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, LIMBA ȘI LITERATURA
RROMANI MATERNĂ, MATEMATICĂ ȘI METODICA PREDĂRII ACESTORA
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA RROMANI)**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI (20 pùntură)

Drabaren o tèksto thaj xramosaren nùmaj rromanesøe so mangel pes anø-e pùchimata dine maj tele!

Phrala Abdula ov sasto thaj o del te del amen bax te keras o kedipe so maj sigo. Se hasara o vramo a but thema azukaren o piko katar o IRU isiman but raportora kaj bicalde mande katar vi avera thema kaj silena bare problemora , pa jertisar mange me mangava te dav mungri decizija te dikas kaj achilam. Akoj sam maj but membrora ko Iru taj ko parlamenti amen shaj te rodas amenge nevo sherutno katar amari organizacija katar o IRU. Se kadava si hacardi buci djanen sa e Roma kaj amaro sherutno lel pale Roma bare love andar e EU thaj kaj vov bikinel sa amen , kadeja buci nakhli sa e granice , naj amen musaj te cidinisara amen so maj sigo se ma te ljel amaro sherutno pe amende aver love ka achen lese ki korr but hohavel amen naj chachutno simpatizeri pale Roma sile hohamni maska.

1. Laçharen o dino tèksto palal *i oficiàlo rromani khethani grafia* vi palal e *redakciaqe mangimata*, **palemxramosarindoj** les pa o nevo eksamenosqo lil, na p-o subijèkto!

4 pùntură

2. Ambolden rumunikanes o dino maj opre tèksto !

4 pùntură

3. Nakhaven i sintagma **o nevo šerutno** anøar le savorre 8 kèzură, nùmaj ka-o jekhipen!

6 pùntură

4. Nakhaven i kernavni/ o vèrbo **mangel** ka-o akanutno thaj ka-o nakhlo vaxt e indikativone modosqo!

6 pùntură

B. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ (20 de puncte)

Se dă textul:

1. Spune degetul cel mare
Către-arătător,
Spune degetul cel mare:
- N-am fărâmă de mâncare,
Frate-arătător!

2. Spune, către mijlociul,
Cel arătător,
Spune-arătătorul: - Frate,
Nu mai sunt deloc bucate,
Și de foame mor!

3. *Se apleacă mijlociul
Către inelar,
Și îi spune-atâta numai:
- Ce e de făcut acum,
Frate inelar?*

4. *Leneș cată inelarul
Către ei, și-apoi,
Cam în silă, le răspunde:
- Ce să faci când nu-i de unde?
Vom răbda și noi!...*

5. *Prinde atunci cel mic să strige
Mai isteț ca ei:
- Ce tot plângem și ne frângem?
Hai la muncă să ne strângem!*

6. *Toți uniți, că nu rămâne
Niciodată fără pâine
Cel ce vrea să și-o câștige,
Frățiorii mei!...*

(Elena Farago, Sfatul degetelor)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Povestiți deznodământul poeziei. Comentați ultimele două strofe. **8 puncte**
2. Precizați valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în textul dat. **6 puncte**
3. Stabiliți câte un antonim pentru cuvintele: *spune*, *leneș*, *să câștige*. **3 puncte**
4. Identificați, în textul dat, trei verbe la modul indicativ, timpul prezent. **3 puncte**

C. MATEMATICĂ (20 de puncte)

1. Se consideră mulțimile: $A = \{x \in \mathbb{N} \mid 4 < x < 13\}$ și $B = \{y \in \mathbb{N} \mid y \text{ este divizor al lui } 20\}$.

- a) Determinați elementele mulțimilor A și B. **4 puncte**
- b) Calculați $A \cup B$ și $A \cap B$. **4 puncte**
- c) Determinați numărul elementelor mulțimii $A - B$. **3 puncte**

2. Se consideră numerele: $a = \frac{2}{3}$; $b = \frac{3}{2}$ și $c = 1,2$.

- a) Calculați produsul numerelor a și b. **3 puncte**
- b) Scrieți numerele a, b și c în ordine crescătoare. **3 puncte**
- c) Aflați suma numerelor a și b. **3 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Den eksèmplură anθar o didaktikano lèksiko / mangimata save utilizisaren len anθ-e rromane čhibăqe òre! **10 pùunktură**
2. Keren jekh butăqi fiša savi šaj te utilizisaren/ labăren la ka-e klasaço kotor **O substantivo/ I navni**, anθ-e rromane vaj rumunikane čhibăqe òre, k-i štarto klàsa! **10 pùunktură**
3. Xramosaren anθ-i rromani vaj anθ-i rumunikani čhib palal „O portofòlivo – jekh alternativò evaluaciaqi metòda”. **10 pùunktură**